

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Цуй Веньпена

«Моделювання техніко-тактичної діяльності висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3x3» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до пп. 25–26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), на кафедрі кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України 13 лютого 2024 року Цуй Веньпеном було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Моделювання техніко-тактичної діяльності висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3x3» та її обговорення (науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент Безмилов Микола Миколайович).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри кіберспорту та інформаційних технологій прийнято рішення надати здобувачу Цуй Веньпену позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Одним із важливих напрямів вдосконалення системи спортивної підготовки є підвищення якості управління тренувальним процесом на основі уточнення та розширення знань щодо структури змагальної діяльності та підготовленості з урахуванням як загальних закономірностей формування вищої спортивної майстерності в конкретному виді спорту, так і індивідуальних можливостей спортсменів.

Включення баскетболу 3x3 до програми Ігор Олімпіад 2020 року стало значним каталізатором наукових досліджень з проблем раціональної підготовки баскетболістів високого класу до міжнародних змагань.

Відмінними особливостями ігрової діяльності в баскетболі 3x3 на відміну від класичного баскетболу 5x5 є значно менша тривалість поєдинку. Гра відбувається більш динамічно та імпульсивно. Висока інтенсивність рухових дій вимагає від гравців значної фізичної та функціональної підготовленості.

Актуальним завданням є визначення модельних характеристик техніко-тактичної діяльності найсильніших гравців та команд з баскетболу 3x3 і створення на цій основі механізму оцінювання ефективності змагальної діяльності спортсменів. Процес моделювання різних сторін підготовленості

діяльності спортсменів. Процес моделювання різних сторін підготовленості спортсменів високого класу в ігрових видах спорту методично складний та багатофакторний процес. На даному рівні кваліфікації повною мірою проявляється індивідуальна обдарованість гравця, його неординарність та безпосередність, які дозволяють спортсмену досягати найвищих результатів у складних умовах змагальної боротьби. Чіткі модельні кількісні та якісні показники техніко-тактичної діяльності, на наш погляд, є важливою складовою ефективного управління підготовкою спортсменів у баскетболі 3х3. Вони забезпечать необхідні передумови для оптимізації тренувального процесу та підвищення ефективності змагальної діяльності. Представлена до розгляду дисертаційна робота Цуй Веньпена спрямована на теоретичне та практичне вирішення зазначених проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України згідно з Планом науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2016–2020 рр. за темою 2.20 «Удосконалення змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів у спортивних іграх» (№ держреєстрації 0116U001628) та Плану науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2021–2025 рр. за темою 2.2 «Удосконалення підготовки до головних змагань макроциклу збірних команд України у спортивних іграх» (№ держреєстрації 0121U108185).

Внесок дисертанта, як співвиконавця тем, полягав в обґрунтуванні комплексу інформативних показників для моделювання техніко-тактичної діяльності в баскетболі 3х3, визначенні особливостей змагальної діяльності чоловічих та жіночих команд високої кваліфікації, розробці комплексного механізму оцінювання ефективності змагальної діяльності з урахуванням ігрових амплуа спортсменів.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що в роботі:

- вперше виявлено особливості змагальної діяльності в баскетболі 3х3, показано її відмінності від змагальної діяльності в класичному баскетболі 5х5 та визначено основні ієрархічні ланки структури змагальної діяльності команд високої кваліфікації;
- вперше систематизовано знання щодо системи спортивних змагань в баскетболі 3х3 та представлено історичні етапи розвитку баскетболу 3х3 у світі і в Україні;
- вперше визначено провідні компоненти реалізації та забезпечення змагальної діяльності в баскетболі 3х3, особливості ведення змагальної діяльності елітними баскетболістами під час змагань з баскетболу 3х3;

- вперше розроблено модельні характеристики та оціночні шкали для визначення рівня техніко-тактичної підготовленості висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3х3;
- вперше визначено структурні взаємозв'язки між ефективністю реалізації різних техніко-тактичних дій баскетболістами у змаганнях в 3х3, віком спортсменів та їх антропометричними даними;
- вперше проведено факторний аналіз техніко-тактичної діяльності чоловічих та жіночих команд високої кваліфікації в баскетболі 3х3;
- вперше обґрунтовано концептуальні методичні положення для моделювання техніко-тактичної діяльності в баскетболі 3х3;
- вперше запропоновано комплексний механізм оцінювання техніко-тактичної діяльності баскетболістів високого класу з урахуванням розроблених модельних характеристик, проведеного ігрового часу на майданчику та ігрової спеціалізації спортсменів;
- визначено перспективні шляхи використання розроблених моделей під час підготовки спортсменів високого класу в баскетболі 3х3;
- розширено дані про структуру змагальної діяльності в баскетболі 3х3, доповнено та уточнено дані щодо провідних компонентів у структурі змагальної діяльності висококваліфікованих баскетболістів;
- доповнено знання з питань моделювання та прогнозування в ігрових видах спорту, відбору та орієнтації, технології контролю й оцінювання рівня техніко-тактичної підготовленості та ефективності змагальної діяльності в баскетболі.

Практичне значення роботи полягає у використанні розроблених модельних характеристик для оцінювання змагальної діяльності баскетболістів високого класу, спортивного відбору та орієнтації підготовки, корекції тренувального процесу та прогнозування подальших тенденцій змагальної діяльності на міжнародних змаганнях. Сформульовані в дисертації висновки і технологічні пропозиції використано для впровадження в практику роботи Громадської спілки «Федерація баскетболу України» та кафедри спортивних ігор НУФВСУ, що підтверджено відповідними актами впровадження.

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволяють систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо проблеми оцінювання та моделювання техніко-тактичної діяльності спортсменів високого класу в ігрових командних видах спорту.

Представлені в дисертаційній роботі методичні положення, які враховують реальний ігровий час перебування баскетболістів на майданчику, ігрові амплуа спортсменів, багаторічну динаміку змін основних параметрів техніко-тактичної діяльності та вплив фактору протиборчої сторони у матчі,

можуть стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень і результатів досліджень для впровадження в освітній процес і науково-дослідну роботу в спеціалізованих закладах вищої освіти спортивного профілю.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені в дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечено значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 5 наукових публікаціях: 3 статті у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 1 публікація апробаційного характеру, 1 публікація додатково відображає наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження висвітлено на: III Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії» (м. Київ, 2020); XIII–XIV Міжнародних конференціях «Молодь та олімпійський рух» (м. Київ, 2021–2023); V Міжнародній конференції «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» (м. Київ, 2021).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження сформульовано спільно із науковим керівником. Автором самостійно проаналізовано літературні посилання та передовий досвід. Також здобувач самостійно розробив анкети для опитування експертів, здійснив аналіз

показників змагальної діяльності спортсменів високого класу на чемпіонатах світу та Європи з баскетболу 3х3. Усі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлено автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова – логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота **Цуй Веньпена** на тему: «Моделювання техніко-тактичної діяльності висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3х3» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію **Цуй Веньпена** «Моделювання техніко-тактичної діяльності висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3х3» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання, моделювання техніко-тактичної діяльності висококваліфікованих спортсменів у баскетболі 3х3, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу **Цуй Веньпену** ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Цуй Веньпена з метою присудження йому ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Борисова Ольга Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Рецензент: Шутова Світлана Євгенівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спортивних ігор Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Рецензент: Байрачний Олег Васильович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри футболу Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Мітова Олена Олександрівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри спортивних ігор Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту;

опонент: Мельник Валерій Олександрович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спортивних та рекреаційних ігор Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

К.фіз.вих., доцент

Світлана ШУТОВА

К.фіз.вих., доцент

Олег БАЙРАЧНИЙ

Голова засідання,
д.фіз.вих., професор

Оксана ШИНКАРУК

Підписи Борисової О., Шутової С., Байрачного О., Шинкарук О. засвідчую

Заст. має Ви Прудешко ІТ
23.02.2024

